

VID

Studieplan for master i praktisk teologi

90 studiepoeng

Programme Description for Master of Practical Theology

90 ECTS

Fakultet for teologi, diakoni og ledelsesfag

Faculty of Theology, Diaconia and Leadership Studies

VID Stavanger

Godkjent 13. juni 2019 av Utdanningsutvalget

Approved 2 September 2019 by The Education Committee

(med endringer godkjent i UU 7. mai 2020, og UU's AU 25. juni.2020)

(med reviderte emnebeskrivelser godkjent i UU's AU, februar 2021)

Innholdsfortegnelse

1. Presentasjon av studiet	3
2. Målgruppe og opptakskrav	3
3. Læringsutbytte.....	3
4. Arbeids- og undervisningsformer	4
5. Internasjonalisering	4
6. Vurderingsformer.....	5
7. Studiets oppbygning	5
Emnebeskrivelser.....	8
Prest og teolog i praksis, del 1	9
Prest og teolog i praksis, del 2.....	13
Theory of Science, Research Methods and Research Ethics.....	17
Det gamle testamente som ressurs i prestedtjenesten.....	21
Intercultural Bible reading in small group fellowships as a resource for diaconal and pastoral ministry.....	24
Practical Theology. Liturgics and Homiletics	27
Funksjonshemming og kirken	31
Grunnlagstenkning i kristen sjelesorg	31
Kontekst og relasjon i sjelesørgerisk praksis.....	37
Eksistensielle tema i sjelesørgerisk teori og praksis.....	39
Sjelesorg og erfaring.....	41
Ledelse, roller og samspill i menighetene	43
Menighetsutvikling	46
Worldviews, values and relations in professional practice.....	49
Masteroppgave i praktisk teologi.....	52

1. Presentasjon av studiet

VID Stavanger utdanner prester og teologer til kirkelig tjeneste, undervisning og forskning lokalt og globalt. Høgskolen har siden 1843 vært et globalt knutepunkt for teologisk kompetanse og utdanning til tjeneste i kirke og samfunn. Målet har vært å gi en faglig tyngde for menighetsbygging og skape møteplasser der kunnskap om og tro på Jesus Kristus kan formidles i rammen av gjensidig respekt og på tvers av ulike religiøs og livssynsmessig bakgrunn.

Erfaringbasert masterutdanning i praktisk teologi har til hensikt å styrke prester og andre kirkelige ansattes kompetanse i å utøve teologi i praksis og bidra til faglig refleksjon over tjenesten som finner sted i ulike kirkelige og kulturelle kontekster.

Utgangspunktet er den enkeltes kompetanse erhvervet gjennom utdanning og arbeidserfaring. Studiet skal gi redskap til tolke og planlegge arbeidshverdagen i det kirkelige praksisfeltet i lys av aktuell praktisk-teologisk forskning. Videre skal studiet bidra til økt selvrefleksjon og bevissthet om de kirkelige arbeidsoppgavene i et flerreligiøst og flerkulturelt samfunn. Avsluttede studier skal bidra til styrket selvstendig og konstruktiv tenkning som praktisk teolog.

Erfaringsbasert masterutdanning i praktisk teologi tilbys i samarbeid mellom MF vitenskapelig høyskole (MF), Det teologiske fakultet ved universitetet i Oslo (TF) og VID vitenskapelige høyskole (VID). Den norske kirkes presteforening (PF) bidrar med kompetanse i forhold til utvikling og gjennomføring av ulike emner.

2. Målgruppe og opptakskrav

Målgruppe er kirkelige arbeidere som prest, kateket, diakon, menighetspedagog eller tilsvarende.

Opptakskrav:

- Cand.theol. grad, mastergrad eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste
- Minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng etter endt bachelorutdanning

3. Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på 2. syklus i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Kandidaten

- har avansert kunnskap om aktuelle diskusjoner innen fagfeltet praktisk teologi
- har inngående kunnskap om vitenskapelig teori og metode i praktisk teologi
- har spesialisert kunnskap om faglige problemstillinger om profesjonsforståelse og rolleforventninger innenfor kirkelig tjeneste
- har inngående kunnskap om de kontekstuelle rammene for kirkelig tjeneste, kirkekunnskap og aktuelle debatter om kirkesyn

- har spesialisert innsikt innenfor et avgrenset område innen praktisk teologi

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere og drøfte teorier, metoder og fortolkninger i nyere praktisk teologi
- kan kritisere kilder og strukturere og formulere faglige resonnementer
- kan anvende praktisk-teologisk teori og metode til å analysere, fortolke og videreutvikle egen profesjonsutøvelse og praksis
- kan gjennomføre et avgrenset og selvstendig forskningsprosjekt i praktisk teologi under veiledning i tråd med gjeldende forskningsetiske normer
- utviser høy grad av selvstendighet i det faglige arbeidet

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan utøve kirkelig tjeneste med høy grad av refleksjon over forholdet mellom identitet, tro, profesjonsutøvelse og kontekst
- kan anvende sine kunnskaper med høy bevissthet om egen rolle som kritisk og konstruktiv aktør i spenningsfeltet mellom tradisjon og innovasjon
- kan utøve kirkelig tjeneste på en måte som integrerer faglig selvstendighet, involvering og samhandling på en konstruktiv måte
- kan analysere sin tjeneste med høy grad av profesjonsetikk og moralsk bevissthet
- har evne til å formidle praktisk-teologisk fagkompetanse på en meget god måte i skriftlig og muntlig form

4. Arbeids- og undervisningsformer

VID forstår læring som en aktiv og sammensatt prosess, som skjer både individuelt og i samhandling med andre. Studentene anses som ressurspersoner og medansvarlige aktører som deltar aktivt i læringsfellesskapet og tar ansvar for egen læring. Sammenvevingen av yrkeskompetanse og teoretiske perspektiv, og refleksjonen over dette, særmerker den erfaringsbaserte masterutdanningen i praktisk teologi.

Samlingsbasert undervisning inneholder studentaktive undervisnings- og læringsformer, forelesninger, seminar, gruppearbeid, selvstudier og veiledning knyttet til arbeidskrav, faglige essay og masteroppgave.

For å kunne fremstille seg til eksamen i de enkelte emnene forutsettes godkjente arbeidskrav. Bestemmelser om tilstedeværelse i undervisning er nedfelt emnevis.

Pensum fremgår i det enkelte emne og vil være både på engelsk og nordiske språk.

5. Internasjonalisering

VID vitenskapelige høyskole har lang tradisjon med internasjonalt samarbeid både i utdanningssammenheng og gjennom forskningsnettverk. Høgskolen har utviklet høy kompetanse i forhold til internasjonalisering og har partnerinstitusjoner i flere land.

Avtaler knyttet til programområdet teologi gjelder også for Master i praktisk teologi.

De internasjonale avtalene MF og TF har kan også benyttes. Inntil 30 studiepoeng kan tas ved en av fakultetets partnerinstitusjoner. Studenten kontakter studiestedet for å planlegge utveksling og for å forsikre seg om at de planlagte emnevalg kan innpasses i utdanningen.

6. Vurderingsformer

Eksamener avholdes i henhold til forskrift 12. desember 2016 om opptak, studier, eksamen og grader ved VID vitenskapelige høyskole. Vurderingsformene gjengis under beskrivelsen av det enkelte emne. Det vektlegges at vurderingsformene reflekterer emnebeskrivelsen og studentenes arbeid i det aktuelle emne.

Emnene i utdanningen blir vurdert med bestått/ikke bestått, med unntak av masteroppgaven som blir gitt gradert karakter A-F, samt emnet Theory of Science, Research Methods and Research Ethics (15 studiepoeng), se pkt. 7.

7. Studiets oppbygning

Master i praktisk teologi er et deltidsstudium på 90 studiepoeng.

Minst 60 av 90 studiepoeng må være tatt ved den institusjonen som tildeler graden. Gradene tildeles fortrinnsvis av studiestedet som har veiledet masteroppgaven.

Master i praktisk teologi består av tre deler:

1. Obligatoriske fellesemner:

- Prest og teolog i praksis del 1, (5 studiepoeng)
- Prest og teolog i praksis del 2, (5 studiepoeng)
- Theory of Science, Research Methods and Research Ethics (15 studiepoeng), obligatorisk for studenter med bachelorgrad som opptaksgrunnlag

2. Obligatorisk masteroppgave, 30 studiepoeng:

Problemstilling for masteroppgaven godkjennes av faglig ansvarlig ved studiestedet som skal veilede oppgaven og tildele graden.

3. Valgfrie emner innenfor følgende hovedtemaer:

- Kirkelig formidling
- Liturgikk og spiritualitet
- Diakoni og sjelesorg, veiledning og samtalepraksis
 - Fire emner i sjelesorg à 5 studiepoeng er ikke frittstående emner men må tas samlet
- Kirkelig organisasjon og ledelse

Det er mulig å søke innpasset i utdanningen andre praktisk-teologiske emner eller allerede bestått emner fra andre institusjoner som tilsvarer de obligatoriske emnene i denne utdanningen.

Inntil 30 studiepoeng kan tas ved MF eller TF eller ved andre akkrediterte institusjoner i inn- og utland.

Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
MPT-314	Prest og teolog i praksis, del 1	5	Høst	O
MPT-315	Prest og teolog i praksis, del 2	5	Vår	O
MATRS5030	Theory of Science, Research Methods and Research Ethics	15	Høst	Obligatorisk for studenter med bachelor-grad som opptaksgrunnlag
MPT-313	Det gamle testamente som ressurs i prestetjenesten	10	Vår	V
MATRS5180	Intercultural Bible reading in small group fellowships as a resource for diaconal and pastoral ministry	10	Høst/vår	V
MATRS5190	Practical Theology. Liturgics and Homiletics.	10	Høst/vår	V
MPT-308	Funksjonshemming og kirken	10	Vår	V
SNSJE 8010	Grunnlagstenkning i kristen sjelesorg	5		V
SNSJE 8020	Kontekst og relasjon i sjelesørgerisk praksis	5		V
SNSJE 8030	Eksistensielle tema i sjelesørgerisk teori og praksis	5		V
SNSJE 8040	Sjelesorg og erfaring	5		V
MAVERD-548	Ledelse, roller og samspill i menighetene	15		V

MPT-306	Menighetsutvikling	10	Høst/vår	V
MATRS5020	Worldviews, values and relations in professional practice	5	Høst	V Anbefales for studenter med bachelor-grad som opptaksgrunnlag
	Masteroppgave	30	Høst/ vår	O

*O=obligatoriske emne, V=valgemne

Emnebeskrivelser

Prest og teolog i praksis, del 1

The practising pastor and theologian, part 1

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MPT-314 Antall studiepoeng: 5	Undervisningsspråk: Norsk Undervisningssted: Stavanger	Praksisstudier: Nei
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Høst	Studentarbeidsomfang Undervisningsomfang: 12 timer Omfang annet lærerstyrt arbeid: 12 timer Omfang studentstyrt arbeid: 111 timer Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer
Emnestatus: Obligatorisk emne	Obligatorisk undervisning: Ja	
Studienivå: Høyere grad		
Plassering i studieløpet Heltid: Ikke aktuelt Deltid: Ikke fastsatt		

Innhold

Emnet skal bidra til at deltakeren reflekterer over sin tjeneste i skjæringsfeltet mellom personlige, profesjonelle og ekklesiologiske dimensjoner. Den enkeltes yrkeserfaring fungerer som et viktig materiale i møte med det teoretiske stoffet. Emnet fokuserer både på den enkeltes selvforståelse som prest og på bearbeidelsen av profesjonens rammer og muligheter med sikte på fornyet inspirasjon i prestehverdagen. Det gir innføring i praktisk-teologisk teori og metode i spenningen mellom tradisjon og nye utfordringer lokalt og globalt, og hvordan man kan reflektere over pastoralteologi og ekklesiologi i en pluralistisk tid.

Emnet er et obligatorisk fellesemne i den Erfaringsbaserte masterutdanningen i praktisk teologi (MPT) og arrangeres i fellesskap av partene som tilbyr masterutdanningen: VID, TF/UiO og MF. Dette emnet utgjør den avsluttende delen i Innføringsprogrammet for nye prester.

Hovedtemaer:

- Luthersk prestetjeneste i dag
- Pastoralteologi og ekklesiologi i en pluralistisk tid
- Praktisk-teologisk teori og metode

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har inngående kunnskap om nyere praktisk teologi, med særlig vekt på forholdet mellom teori og praksis

- har avansert kunnskap om nyere pastoralteologi og ekklesiologi og deres sammenheng med presterollen

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan bruke relevante praktisk-teologiske metoder på en selvstendig måte i eget faglige arbeid
- kan analysere ekklesiologiske og pastoralteologiske problemstillinger med tanke på egen prestedtjeneste

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan analysere relevante praktisk-teologiske problemstillinger
- kan anvende og formidle sine praktisk-teologiske kunnskaper og ferdigheter på nye områder innenfor presteyrket

Arbeids- og undervisningsformer

- Skriftlig forarbeid til samlingen
- Undervisning og gruppearbeid på samlingen, samt gi og motta tilbakemeldinger
- Selvstudium (ca 350 sider)
- Veiledning på skriftlige innleveringer

Obligatoriske aktiviteter

- Obligatorisk deltakelse på samlingen (minimum 80 %)
- Litteraturred rapport (1200 – 1500 ord) som skrives på bakgrunn av egenvalgte 100 sider av fellespensum, og skal vise hvordan valgt litteratur kan være relevant for egen prestedtjeneste. Innlevering til oppgitt frist før samlingen og muntlig framlegg på samlingen.

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for at studenten kan gå opp til eksamen.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Refleksjonsnotat 1200-1500 ord	Hele semesteret	Bestått/ikke bestått	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Refleksjonsnotat (1200 – 1500 ord) som reflekterer over interessefelt og mulig tema for videre studier, på bakgrunn av kurssamlingen og pensum. Notatet kan gjerne reflektere rundt og begrunne tema og problemstilling for faglig essay til Prest og teolog i praksis, del 2.

Annet

Dersom emnet skal tas som enkeltemne, gjelder samme opptakskrav som i master i praktisk teologi.

Pensum

Bøker

Blåder, Niclas. *Lutheran Tradition as Heritage and Tool*. Eugene, OR., Pickwick Publications, 2015: 1-17, 105-152 (68 s.)

Kompendium

Aldén, Mats och Johanna Gustafsson Lundberg. "Skapelsen som evangeliets forståelsehorisont. En ekklesiologisk erinran", *STK 3* (2014):122-132 (11 s.)

Brown, S. A.. «Hermeneutics in Protestant Practical Theology.» I *Opening the Field of Practical Theology. An Introduction*, redigert av K. A. Cahalan & G. S. Mikoski, 115-132. Lanham, Boulder, New York, Toronto, Plymouth UK: Rowman & Littlefield, 2014 (17 s.)

Eckerdal, Jan och Patrik Hagman. "En trinitarisk förankrad kyrkoteologi", *STK 1-2* (2015): 64-67 (4 s. -respons på Alden og Gustafsson Lundberg)

Elstad, Hallgeir «Folkekyrkjeomgrepet – opphav og utvikling. Tysk og nordisk kontekst» i *Folkekirke nå!* redigert av Stephanie Dietrich m.fl., 21-33. Oslo: Verbum forlag, 2015 (13 s.)

Fagermoen, Tron. "Etter folkekirken? En kritisk diskusjon av neo-anabaptismen som veileder for de nordiske folkekirkene." *Tidsskrift for praktisk teologi* 31,2 (2014): 24-35 (12 s.)

Farley, Edward. "Interpreting Situations: An Inquiry into the Nature of Practical Theology", I *The Blackwell Reader in Pastoral and Practical theology*, redigert av James Woodward & Stephen Pattison, 118-127, Oxford: Blackwell 2000 (10 s.)

Ganzevoort, R. Ruard & Johan H. Roeland. "Lived religion. The praxis of practical theology." *International Journal of Practical Theology* 18,1 (2014): 91-101 (11 s.)

Gerle, Elisabeth: «Kroppar i gemenskap utan "kyrkifisering», *STK 1-2* (2015): 68-73 (5 s. - kommentar til temanummeret om folkkyrkan STK 3/2014)

Hagman, Patrik. «Tydlighet och öppenhet. Eller, varför de lutherska folkkyrkorna i Norden behöver en kombination av katolsk og anabaptistisk teologi för att möta framtiden», *STK 3* (2014): 102-110 (8 s.)

Johannessen, Halvard. «Pastoral spiritualitet i endring» *Halvårsskrift for praktisk teologi* 1 (2010): 3-13 (11 s.)

- Johnsen, Tore. "Folkekirke for hvilket folk? Et samisk perspektiv på folkekirke debatten" i *Folkekirke nå!* redigert av Stephanie Dietrich m.fl., 72-81. Oslo: Verbum forlag, 2015 (10 s.)
- Kaufman, Tone Stangeland. "Pastoral Spirituality in Everyday Life, in Ministry, and Beyond: Three locations for a Pastoral Spirituality." *Journal of Religious Leadership* 12, 2 (2013): 81-106 (26 s.)
- Kaufman, Tone S., & Danbolt, Lars J.. «Hva er praktisk teologi?» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 37(1) (2020): 6-18 (12 s.)
- Lartey, Emmanuel. "Practical Theology as a Theological Form", I *The Blackwell Reader in Pastoral and Practical theology*, redigert av James Woodward & Stephen Pattison, 128-134, Oxford: Blackwell 2000 (8 s.)
- Miller-McLemore, B. J. "The Contributions of Practical Theology." I *The Wiley Blackwell Companion to Practical Theology*, redigert av Bonnie J. Miller-McLemore, 1-20. Malden, Oxford, Chichester: Wiley blackwell: 2012 (20 s.)
- Niemelä, Kati Tervo-. "Clergy work orientation and wellbeing at work: A study of the Lutheran clergy in Finland." *Review of Religious Research* 58,3 (2016): 365-384 (20 s.)
- Osmer, R. «Empirical Practical Theology.» I *Opening the Field of Practical Theology. An Introduction* redigert av K. A. Cahalan & G. S. Mikoski, 61-77. Lanham, Boulder, New York, Toronto, Plymouth UK: Rowman & Littlefield 2014 (17 s.)
- Schmidt, Ulla. «Nordisk praktisk-teologisk ekklesiologi: Aktuelt fagfelt og aktuelle spørsmål.» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 37(1) (2020): 19-31 (12 s.)
- Sirris, Stephen. "Arbeidsdager mellom profesjon, ledelse og organisasjon - soknepresters tidsbruk og aktivitetsmønstre." *Teologisk Tidsskrift*, 1 (2016): 60-88 (29 s.)
- Stålsett, Sturla J. "Folkekirke i et livssynsåpent samfunn: kirke for alle? Økende tros- og livssynsmangfold som utfordring til Den norske kirkes selvforståelse," i *Folkekirke nå!* redigert av Stephanie Dietrich m.fl., 205-213. Oslo: Verbum forlag, 2015 (8 s.)
- Thomassen, Merete. «Den liturgiske bønne: dogmatikk, poesi og erfaring», i *Gudstjeneste på ny*, redigert av Geir Hellemo. Oslo: Universitetsforlaget 2014, 32-49 (18 s.)
- Ward, P. (2018). «Is Theology What Really Matters?» I *What Really Matters. Scandinavian Perspectives on Ecclesiology and Ethnography*, redigert av J. Idestrom & T. S. Kaufman, 157-172) Eugene, Oregon: Pickwick Publications, 2018 (15 s.)

Tilsammen 365 sider

Prest og teolog i praksis, del 2

The practising pastor and theologian, part 2

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MPT-315 Antall studiepoeng: 5	Undervisningsspråk: Norsk Undervisningssted: Stavanger	Praksisstudier: Nei
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Vår	Studentarbeidsomfang
Emnestatus: Obligatorisk emne	Obligatorisk undervisning: Ja	
Studienivå: Høyere grad		Undervisningsomfang: 12 timer Omfang annet lærerstyrt arbeid: 12 timer Omfang studentstyrt arbeid: 111 timer Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer
Plassering i studieløpet Heltid: Ikke aktuelt Deltid: Ikke fastsatt		
Progresjonskrav: «Prest og teolog i praksis, del 1» må være bestått for å ta dette emnet.		

Innhold

Den enkeltes yrkeserfaring er et viktig materiale i møte med det teoretiske stoffet som fokuserer på den enkeltes selvforståelse som prest og på bearbeidelsen av profesjonens rammer og muligheter. Emnet sikter mot teologisk faglighet i praksis og hvordan presten kan fortsette å utvikle kunnskap i sitt arbeid. Hvordan er det mulig å utvikle en god dialog mellom akademisk faglighet og pastorale erfaringer? Hvordan kan presten utvikle sin profesjonskunnskap?

Emnet er et obligatorisk fellesemne i den Erfaringsbaserte masterutdanningen i praktisk teologi (MPT) og arrangeres i fellesskap av partene som tilbyr masterutdanningen: VID, TF/UiO og MF. Dette emnet bygger på «Prest og teolog i praksis, del 1».

Hovedtemaer:

- Prestens profesjonskunnskap
- Dialog mellom akademisk faglighet og pastorale erfaringer
- Praktisk-teologisk teori og metode

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har inngående kunnskap om prestens profesjonsområder

- har avansert kunnskap om praktisk-teologiske metoder innenfor temaområdet for eget essay

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan bruke relevant litteratur for å utvikle profesjonskunnskapen som prest
- kan analysere og forholde seg kritisk til praktisk-teologiske metoder med tanke på eget faglige arbeid
- kan gjennomføre et selvstendig, avgrenset arbeid under veiledning og i tråd med gjeldende etiske normer.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende sin profesjonskunnskap på nye områder innenfor presteyrket
- kan kommunisere faglige problemstillinger innenfor praktisk teologi og beherske fagområdets uttrykksformer

Arbeids- og undervisningsformer

- Skriftlig forarbeid til samlingen.
- Undervisning og gruppearbeid på samlingen, samt gi og motta tilbakemeldinger.
- Selvstudium (ca 350 sider)
- Veiledning på skriftlige innleveringer

Obligatoriske aktiviteter

- Obligatorisk deltakelse på samlingen (minimum 80 %)
- Utkast til faglig essay som bearbeider en praktisk-teologisk problemstilling ved hjelp av litteratur og praktisk-teologisk metode. Tema og problemstilling fastsettes i samråd med veileder. Utkastet leveres til oppgitt frist før kurssamlingen og blir gjenstand for tilbakemeldinger i grupper.

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for at studenten kan gå opp til eksamen.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Faglig essay	Hele semesteret	Bestått/ikke bestått	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Endelig innlevering av bearbeidet faglig essay til oppgitt frist etter samlingen skal være på 2500 ord +/- 10 %.

Pensum

Av totalt ca 350 sider litteratur er ca 250 sider fellespensum og ca 100 sider knyttet til essay.

Bøker:

Askeland, Harald. "Reforming the Pastoral Management Structure in Church of Norway: Exploring Whether and How the Managerial Role of the Dean Has Been Strengthened." I *Church Reform and Leadership of Change*, redigert H. Askeland and U. Schmidt, 92-116. Eugene, OR: Pickwick Publications, 2015 (25 s.)

Fretheim, Kjetil. "Church Leadership and Congregational Change: Staff, Volunteers, and the Parish Council." I *Church Reform and Leadership of Change*, redigert H. Askeland and U. Schmidt, 75-91. Eugene, OR: Pickwick Publications, 2015 (17 s.).

Karle, Isolde. (2015). "Reforming Majority Churches: Possibilities and Dilemmas", I *Church Reform and Leadership of Change*, redigert H. Askeland and U. Schmidt, 1-17. Eugene, OR: Pickwick Publications, 2015 (18 s.)

Kompendium:

Austnaberg, Hans, Mestad, Karen M. E., & Kessel, Terese B.. «'Trosopplæringsreformen er den største forandringsagenten i presterollen.' Presten si intenderte og sjølvopplevde rolle i trosopplæringa.» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 38(1) (2021): ?? (12 s.) – i trykk

Engedal, L. G. (2008). A way to follow - the question of method. I *Restoring Life in Christ: Dialogues of Care in Christian Communities: An African perspective*, redigert av Ø. M. Eide, L. G. Engedal, L. P. Kimilike, & E. Ndossi, 124-131. Neuendettelsau: Erlanger Verlag für Mission und Ökumene: 2008 (7 s.)

Eriksen, Gry Friis. «Når kjønnsrollen møter presterollen». *St. Sunniva* 1, (2013): 139-151 (13 s.)

Eriksson, Anne-Louise. «Genusinkarnationer i kyrkans rom. En kønad o-ordning». *Kvinnovetenskapelig Tidsskrift* 3-4 (2003): 15-24 (10 s.)

Kessel, Terese B., Austnaberg, Hans, & Mestad, Karen M. E.. «Presterollen i trosopplæringen i Den norske kirke. Forventninger fra undervisningsmedarbeidere og menighetsrådsledere.» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 38(1) (2021): ?? (12 s.) – i trykk

Lorensen, Marlene R.. «Nyere nordisk homiletik: Empirisk vending, fremmedhet og resonans.» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 37(1) (2020): 42-53 (11 s.)

McClure, John S. "Homiletics." I *The Wiley Blackwell Companion to Practical Theology*, redigert av Bonnie J. Miller-McLemore, 279-288. Malden, Oxford, Chichester: Wiley blackwell: 2014 (10 s.)

McClure, Barbara. "Pastoral Care." I *The Wiley Blackwell Companion to Practical Theology*, redigert av Bonnie J. Miller-McLemore, 269-278. Malden, Oxford, Chichester: Wiley blackwell: 2014 (10 s.)

Nordstokke, Kjell. "Diakoniens teologi." I *Där nöden är störst*, red. Pia Kummel-Myrskog et al. Helsingfors: Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, 2009: 9-29 (20 s.)

Rystad, Linn S. «I Wish We Could Fast Forward It: Negotiating the Practice of Preaching.» *Homiletic*, 44(2) (2019): 18-42 (22 s.)

Thomassen, Merete. "Konfirmanter som ministranter i gudstjenesten" i *Gudstjenester med konfirmanter. En praktisk-teologisk dybdestudie med teoretisk bredde*, redigert av Elisabeth T. Johnsen, 120-156. Oslo: IKO-forlaget, 2017 (36 s.)

Nettressurser:

Austnaberg, Hans, og Erling Birkedal. "Trusopplæringa sitt potensial i utvikling av menigheten." *Prismet* 68, 3 (2017): 169-88 (20 s. - <https://journals.uio.no/index.php/prismet/issue/view/495>)

Til sammen 243 sider

Theory of Science, Research Methods and Research Ethics

Facts about the Course	Tuition	Professional Training
Course Code: MATRS5030 Number of ECTS: 15 Available as Single Course: No Type of Course: Compulsory Course Cycle: Second Cycle (Master) Year of Study Full Time: First year Part Time: Second year	Language of Instruction: English Campus: Stavanger Semester: Autumn/Spring Compulsory Attendance: No	Professional Training: No Student Workload <hr style="border: 0.5px solid black;"/> Scope of Tuition: 30 hours Scope of other learning activities: 15 hours Scope of Self-Study Activities: 375 hours Total Workload: 405 hours
Prerequisites: Completed first cycle, Bachelor of Theology		

Course Content

The course introduces general perspectives and issues related to the theory of knowledge and opens for further reflections on theory of science traditions in health studies, social studies, theology, diaconia, organization and management studies. The relationship between science and values and between various positions in the theory of science will be explored. Implications for research in the different subjects will be discussed.

The course presents the scientific basis for qualitative research design, research methods, systematization and key concepts. It explicates different ways of generating data, analytical procedures and different traditions of interpretation. Processes related to openness, contextualization, the involvement of users, the potential influence of the researcher, and ethical responsibility are clarified.

The course also provides a scientific basis for quantitative methods, an introduction to key concepts, different types of design and methods for collecting quantitative data. Applications, possibilities and limitations for different designs and methods are discussed. It also introduces different traditions of analysis

The course aims to increase student information skills. The course also addresses ethical challenges related to research involving vulnerable groups and addresses key principles and guidelines for research ethics and in an interdisciplinary perspective.

Main Subjects:

- Scientific and professional knowledge.
- Central traditions in science and knowledge theory: empirical traditions, hermeneutics, phenomenology and social constructivism.
- Various methods for generating qualitative data, such as interview, field studies, document analysis.
- Analysis of qualitative data and presentation of findings

- Various methods for generating quantitative data. Principles for operationalization of variables and methods for selection procedures.
- Statistical analysis and presentation of quantitative data.
- Research ethics.

Learning Outcome

Completing the course will give the candidates the following learning outcome, sectioned into knowledge, skills and general competence:

Knowledge:

The student

- has deepened knowledge of various philosophy of science and knowledge-based principles and of hermeneutical traditions of textual interpretation
- has specialized insights concerning the implications of the general theory of science debate for one's own field of study
- has advanced knowledge of essential characteristics of qualitative and quantitative research designs and research methods
- has profound knowledge of how data are generated in qualitative research projects
- has advanced knowledge of different analytical perspectives and how these are used in qualitative research
- has profound knowledge of principles for generating quantitative data, as well as knowledge about the operationalization of variables and selection procedures in quantitative research projects
- has advanced knowledge of concepts and analytical approaches in quantitative research traditions
- has profound knowledge of current laws and guidelines for research ethics in either the humanities, social science or health science research tradition.

Skills:

The student

- can reflect on science and knowledge traditions and critically assess their importance for research within one's own field of study
- can design an independent and limited research project in which science theory, qualitative and / or quantitative research methods are reflected and applied
- can generate and analyze data according to scientific methods that are relevant for the candidate's own field of study
- can evaluate and disseminate possibilities and limitations concerning qualitative, quantitative and textual analytical methods and assess contexts for their appropriate application
- can evaluate and treat sources critically, and refer to applied research in a correct way
- can identify and reflect on research ethical issues and apply research ethical guidelines when using qualitative and quantitative research methods

General Competence:

The student

- has deep knowledge of scientific argumentation and of different positions in contemporary academic debates
- can apply methodological knowledge and knowledge of and skills in the theory of science on new academic areas
- can analyze and critically reflect on research projects and the relevance of scientific articles for one's own field of study
- can evaluate and disseminate general research ethical requirements within either the humanities, social science or health science research tradition

Work and Teaching Methods

- Digital lessons and “flipped classroom”
- Seminars and lectures
- Various student-active learning methods, e.g., a forum on a learning platform or presentation of specific topics in smaller groups
Interdisciplinary group work

Compulsory Activities

- The students must complete a work requirement within each of the course's two methodology disciplines. The work requirements may be of different kinds, such as practical exercises, digital multiple choice tests, group presentations, etc. One may also work with method in a draft project description.
- The students must write an assignment on a theory of science problem (1500 word +/- 10 %).
- The students must attend a seminar in information literacy and academic writing, normally 10 hours (80% presence is required to validate the seminar). The seminar includes a multiple choice test covering aspects of information literacy and academic writing, including knowledge of VID guidelines for writing master's thesis (can be found at: <https://www.vid.no/en/library/writing-a-paper/>).

The compulsory activities must be approved before the exam.

Assessment

Form of Assessment	Length	Grade	Weight
Home exam	3 weeks	A-F	100/100

Additional Information about Assessment:

A three week individual written home exam on a given topic (4000 words +/- 10 %)

Annet

Dersom emnet skal tas som enkeltemne, gjelder de samme opptakskrav som for master i teologi og religionsstudier

Reading List

See Leganto

..

Det gamle testamente som ressurs i prestedtjenesten

The Old Testament as a resource in pastoral ministry

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MPT-313 Antall studiepoeng: 10	Undervisningsspråk: Norsk Undervisningssted: Stavanger	Praksisstudier: Nei Praksisomfang: 0 timer/uker
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Høst/vår	Studentarbeidsomfang
Emnestatus: Valgemne	Obligatorisk undervisning: Nei	
Studienivå: Høyere grad		Undervisningsomfang: 24 timer
Plassering i studieløpet Heltid: Ikke aktuelt Deltid: Ikke aktuelt		Omfang studentstyrt arbeid: 246 timer Totalt antall studentarbeidstimer: 270 timer

Forkunnskapskrav: Cand.theol. grad, mastergrad eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste, samt minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng, etter endt bachelorutdanning. Emnet inngår i Master i praktisk teologi, men det kan også tas som et enkeltemne.

Innhold

Kirken har opp gjennom historien hatt et noe ambivalent forhold til Det gamle testamente (GT). Dels har GT som del av den kristne tekstanon blitt brukt inn mot fromhetsliv og teologisk refleksjon. Men dels har GT også bydd på problemer når det gjelder sentrale etiske og teologiske spørsmål. Mange prester opplever forholdet til GT som komplisert, og noen rapporterer at bibelvitenskapen – slik de møtte den i profesjonsutdanningen – bare til en viss grad oppleves som relevant inn mot den praktiske prestedtjenesten. Dette emnet setter fokus nettopp på hvordan GT kan være en ressurs i den praktiske prestedtjenesten. Emnet tar utgangspunkt i to sentrale sider ved prestens hverdag – ‘forkynnelsen og GT’ og ‘sjelesorgen og GT’ – og reflekterer over hvordan GT kan brukes her. I tillegg vil emnet også dra linjer mellom disse to sidene ved prestens hverdag og andre spørsmål som går på forholdet mellom kirken og GT, så som kristen helhetsforståelse av GT, nyere trekk i bibelvitenskapen, menighetsundervisning og GT, og bruken av GT i kirker i det globale sør.

Hovedtemaer:

- En kristen helhetsforståelse av GT
- Forkynnelse over GT-tekster innenfor rammen av høymessen
- Potensiale og utfordringer ved bruk av GT-tekster i sjelesorgens rom
- Smågrupper og GT-lesning på tvers av sosiale, kulturelle og geografiske grenser
- Nyere trekk i GT-faget (den litterære bølge, økologi og frigjøringshermeneutikk)
- Bruken av GT i kirker i det globale sør

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har spesialisert kjennskap til bruk av tekster og motiver fra GT inn mot forkynnelse og sjelesorg
- har inngående kjennskap til det faglige skjæringspunktet mellom bibelvitenskap og praktisk prestedtjeneste
- har oppdatert kjennskap til hvordan nyere trekk i GT-faget og impulser fra det globale sør kan påvirke bruken av tekster og motiver fra GT, og til hvordan GT kan leses i smågrupper på tvers av sosiale, kulturelle og geografiske grenser

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan reflektere selvstendig over faglige utfordringer som kommer fra møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste
- kan reflektere selvstendig når det gjelder bruk av GT ut fra nyere trekk i GT-faget og fra det globale sør
- kan delta i faglige diskurser knyttet til møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan identifisere og analysere relevante forskningsetiske spørsmål knyttet til møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste
- kan overføre kunnskaper og ferdigheter fra møtet mellom GT og praktisk prestedtjeneste til andre teologiske spørsmål knyttet til prestedtjenesten

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar
- Forelesninger på campus og på digital plattform
- Oppgaveskriving
- Selvstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Tre dagers samling på campus med undervisning (80 % obligatorisk deltakelse)
- Faglig oppgave over et selvvalgt tema som gjenspeiler læringsutbyttebeskrivelsene, 2000 ord (+/- 10%). Oppgaveformuleringen må godkjennes av emneansvarlig innen fastsatt frist. Innlevering på digital læringsplattform.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Hjemmeeksamen 3000 ord (+/- 10%)	Tre dager	Bestått/ikke bestått	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Eksamensoppgaven publiseres på digital eksamesplattform og levers der til fastsatt frist.

Annet

Forut for tre-dagers samling på campus med undervisning og refleksjon over emnets læringsutbytte og inn mot deltakernes egen arbeidssituasjon, vil det være noe digital undervisning.

Pensum

Bøker

Claassens, L. Julia M.: *Mourner Mother Midwife: Reimagining God's Delivering Presence in the Old Testament*. Louisville: Westminster John Knox Press, 2012. (117 s.)

Eide, Øyvind M.: *Forståelse og fordypning: Perspektiv på den sjelesørgeriske samtalen*. Oslo: Luther, 2014. (110 s.)

Holbert, John C.: *Telling the Whole Story: Reading and Preaching Old Testament Stories*. Eugene: Wipf and Stock Publishers, 2013. (200 s.) Digital tilgang gjennom VIDs bibliotek.

Holter, Knut og Louis Jonker (red.): *Global Hermeneutics? Reflections and Consequences*. Atlanta: Society of Biblical Literature, 2010. (93 s.) Full tekst i åpen tilgang: <https://www.sbl-site.org/assets/pdfs/pubs/IVBS-jonker2010.PDF>

Jenkins, Philip: *The New Faces of Christianity: Believing the Bible in the Global South*. Oxford: Oxford University Press, 2006. (193 s.) Digital tilgang gjennom VIDs bibliotek.

Artikler

Holter, Knut: "Trøst, ja trøst mitt folk! Jesaja 40-55 og sjelesorgen", *Tidsskrift for sjelesorg* 18 (1998) 241-249. (9 s.)

Holter, Knut: "Når den ene broren dreper den andre: To husfelleskap fra Norge og Madagaskar leser 1. Mosebok sammen." I Knut Holter: *Er jeg min brors vokter?* Stavanger: VID, 2018, s. 7-16 (10 s.). Åpen tilgang: <https://simb.africa/wp-content/uploads/2018/10/Attachment-3.pdf>

Høyland Lavik, Marta: "'Forsvinn i Jesu navn!' Sjukdom, bibelbruk og impulsar frå global trusteeologi", Anne Kalvig og Anna Rebecca Solevåg (red.): *Levende religion. Globalt perspektiv – lokal praksis*. Stavanger: Hertervig Forlag (2015) 192-210. (12 s.)

Høyland Lavik, Marta: "Palliative pasientars forhold til bibeltekstar", *Omsorg: Nordisk Tidsskrift for Palliativ Medisin* 4 (2013) 39-42. (4 s.)

Solevåg, Anna Rebecca og Marta Høyland Lavik: "Helse på kvar side? Bibel, sjukdom og funksjonshemming", *Kirke og kultur* 118 (2013) 160-173 (14 s.)

Til sammen: 769 s

Intercultural Bible reading in small group fellowships as a resource for diaconal and pastoral ministry

Facts about the Course	Tuition	Professional Training
Course Code: PROFTEOL5180	Language of Instruction: English	Professional Training: No
Number of ECTS: 10	Campus: Stavanger	Student Workload
Available as Single Course: Yes	Semester: Spring	
Type of Course: Optional Course	Compulsory Attendance: Yes	Scope of Tuition: 20 hours
Cycle: Second Cycle (Master)		Scope of Self-Study Activities: 250 hours
Year of Study		Total Workload: 270 hours
Full Time: Second year		
Part Time: Not set		
Prerequisites: Cand.theol. grad, mastergrad eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste, samt minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng, etter endt bachelorutdanning. Emnet inngår i <i>Master i praktisk teologi</i> , men det kan også tas som et enkeltemne.		

Course Content

Churches often focus on establishing small group fellowships, as additional and more intimate venues compared to the public Sunday services. The purpose of the small groups vary significantly, from studying Bible or faith to discussing personal challenges or sharing experiences of sorrow and grief. This course will present a model that uses intercultural reading of the Bible as an means of voicing and verbalizing the experiences and concerns of a small group. The model may serve as another tool in the toolbox of deacons and pastors for using small groups actively and with a transformative aim in their ministry.

Main Subjects:

- The role of small group fellowships in church ministry
- Theoretical perspectives on intercultural Bible reading
- The transformative potential of intercultural Bible reading
- Trying out a model of intercultural Bible reading in practice

Learning Outcome

Completing the course will give the candidates the following learning outcome, sectioned into knowledge, skills and general competence:

Knowledge:

The Candidate

- has specialized knowledge about theoretical and practical aspects of using intercultural Bible reading in small group fellowships as a resource for diaconal and pastoral ministry
- has critical awareness of the challenges and pitfalls of using intercultural Bible reading in such groups

Skills:

The Candidate

- is able to organize groups using intercultural Bible reading in small group fellowships as a resource for diaconal and pastoral ministry
- is able to interpret the experiences of such groups, to solve problems, and to create new understanding based on experiences and relevant theoretical discourses

General Competence:

The Candidate

- can analyze relevant professional and research ethical questions related to use of small group fellowships in church ministry
- is able to transfer the skills and knowledge of this field of small group fellowships in church ministry to new professional areas and research fields
- is able to communicate with specialists as well as non-specialists about questions and challenges of the field

Work and Teaching Methods

- Self-study
- Seminars
- Tutorials
- Supervision of a small-scale project of intercultural Bible reading

Compulsory Activities

- Do a small-scale project – approved and supervised by the tutor – on intercultural Bible reading, and analyze this project in light of relevant secondary literature in an essay of 2.000 words (+/- 10%)
- Present and discuss relevant texts from the reading list in interdisciplinary seminars during the course

The compulsory activities must be approved before the exam.

Assessment

Form of Assessment	Length	Grade	Weight
Oral exam	30 minutes	A-F	100/100

Additional Information about Assessment:

Reading List

Galloway, Dale E.: *The Small Group Book: The Practical Guide for Nurturing Christians and Building Churches*. Grand Rapids: Fleming H. Revell, 1995. (157 pp.)

Wit, Hans de & Janet Dyk (eds.): *Bible and Transformation: The Promise of Intercultural Bible Reading*. Atlanta: Society of Biblical Literature, 2015: pp. 1-257, 355-368 (271 pp.)

Wolverton, Taggart E.: *An Intimate Revelation: Intercultural Bible Reading with Adolescents*. New York: Peter Lang, 2020: 1-200 (200 pp.)

In total: 628 pp.

Practical Theology. Liturgics and Homiletics

Facts about the Course	Tuition	Professional Training
Course Code: PROFTEOL5190	Language of Instruction: English	Professional Training: No
Number of ECTS: 10	Campus: Stavanger	Student Workload
Available as Single Course: Yes	Semester: Spring	
Type of Course: Optional Course	Compulsory Attendance: No	Scope of Tuition: 12 hours
Cycle: Second Cycle (Master)		Scope of Self-Study Activities: 258 hours
Year of Study		Total workload: 270 hours
Full Time: Second year		
Part Time: Not set		
Prerequisites: Cand.theol. grad, mastergrad eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste, samt minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng, etter endt bachelorutdanning. Emnet inngår i <i>Master i praktisk teologi</i> , men det kan også tas som et enkelttemne.		

Course Content

The course introduces the student to present-day practical theology as an academic discipline and as research subject. The student is introduced to the history of homiletics and representative methods in homiletics. In liturgics, the student is introduced to representative accounts of contemporary liturgical theology and theories of contextualizing Christian Worship.

Main Subjects:

- Practical Theology
- Homiletics
- Liturgics

Learning Outcome

Completing the course will give the candidates the following learning outcome, sectioned into knowledge, skills and general competence:

Knowledge:

The Candidate

- has specialized understanding of the task of practical theology and current contributions to the discipline
- has broad overview of central parts of the history of homiletics and important trends in homiletics
- has in depth knowledge of the liturgical movement, of different understandings of the relationship between liturgy and theology, and of contemporary approaches in liturgics

Skills:

The Candidate

- is able to critically formulate and analyse practical and theoretical problems within the field of Practical Theology and has thorough knowledge of how qualitative methods are applied, in accordance with appropriate norms for research ethics
- can identify and critically analyze representative methods in homiletics and use different methods for constructing and assessing sermons
- can analyze liturgies and liturgical practices in light of contemporary approaches within the field of Liturgics and critically contextualize Christian worship

General Competence:

The Candidate

- can analyse practical theological issues relevant for his or her future professional work
- can present homiletical and liturgical knowledge in different contexts in church and society
- can work independently and contribute to the current debate on practical theological issues

Work and Teaching Methods

- Self-study
- Seminars
- Tutorials

Compulsory Activities

- Approved topic/research question for the exam essay, within a deadline set by the tutor
- Present and discuss relevant texts from the reading list and/or drafts of the exam essay in interdisciplinary seminars during the course

The compulsory activities must be approved before the exam.

Assessment

Form of Assessment	Length	Grade
Exam essay 5000 words (+/- 10 %)	One semester	A-F
Oral exam	30 minutes	A-F

Additional Information about Assessment:

The oral exam can be related both to the exam essay or to other parts of the reading list.

Other

Primary to submission, the student will receive feedback on the exam essay twice: first, in connection with approval of the topic/research question; and second, in connection with one seminar.

Reading List

Practical theology

Book:

Ward, Peter. *Introducing Practical Theology : Mission, Ministry, and the Life of the Church*. Grand Rapids: Baker Academic, 2017, 1-117, 153-166 (132 p)

Compendium:

Brown, S. A. Hermeneutics in Protestant Practical Theology. In Cahalan, K. A., and G. S. Mikoski. *Opening the Field of Practical Theology: An Introduction*, 115-132. Lanham, Md: Rowman & Littlefield, 2014, (18 s)

Miller-McLemore, B. J. "The Contribution of Practical Theology." In *The Wiley Blackwell Companion to Practical Theology*, edited by B. J. Miller-McLemore, 1-20. Malden, Oxford, Chichester: Wiley Blackwell, 2014 (21 p)

Moschella, M. C. «Ethnography.» In *The Wiley Blackwell Companion to Practical Theology*, edited by B. J. Miller-McLemore, 224-233. Malden, Oxford, Chichester: Wiley Blackwell, 2014 (9 p)

Osmer, R. Empirical Practical Theology. In Cahalan, K. A., and G. S. Mikoski. *Opening the Field of Practical Theology: An Introduction*, 61-77. Lanham, Md: Rowman & Littlefield, 2014, (17 s)

Root, A. *Christopraxis. A Practical Theology of the Cross*. Minneapolis: Fortress Press, 2014, 19-34 (16 p)

Homiletics

Books:

- Long, T. G. "A New Focus of Teaching Preaching", In Long, T. G., and L. T. Tisdale, eds. *Teaching Preaching as a Christian Practice. A New Approach to Homiletic Pedagogy*, 3-17. Louisville - London: Westminster John Knox Press, 2008, (15 p)
- Lose, D. Teaching Preaching as a Christian Practice. In Long, T. G., and L. T. Tisdale, eds. *Teaching Preaching as a Christian Practice. A New Approach to Homiletic Pedagogy*, 41-57. Louisville - London: Westminster John Knox Press, 2008, (16 p)
- Lose, D. J. *Preaching at the Crossroads. How the World - and Our Preaching - Is Changing*. Minneapolis: Fortress Press, 2013 (112 p)
- Nieman, J. "Why the Idea of Practice Matters". In Long, T. G., and L. T. Tisdale, eds. *Teaching Preaching as a Christian Practice. A New Approach to Homiletic Pedagogy*, 18-40. Louisville - London: Westminster John Knox Press, 2008, (23 p)

Compendium:

- Eslinger, R. L. *The Web of Preaching: New Options in Homiletic Method*. Nashville, Tenn.: Abingdon Press., 2002, 201-245 (46 p)
- Lischer, R. *The Company of Preachers: Wisdom on Preaching, Augustine to the Present*. Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 2002, 23-30, 57-63, 115-119, 265-274, 277-292, 355-361, 423-432 (61 p)

Liturgics

Book:

- Wilkey, Gláucia Vasconcelos, ed. *Worship and Culture: Foreign Country or Homeland?* Grand Rapids, Michigan: William Eerdmans Publishing Company, 2014, 3-42, 68-83, 137-181, 262-275, 287-290 (109 p)

Compendium:

- Aune, Michael B. "Liturgy and Theology: Rethinking the Relationship. Part I – Setting the Stage." *Worship* 81, no 1, 2007, 46-68 (22 p)
- Aune, Michael B. "Liturgy and Theology: Rethinking the Relationship. Part II – A Different Starting Place." *Worship* 81, no. 2, 2007, 141-169 (28 p)
- Crichton, J. D. "A Theology of Worship" in Jones, Cheslyn, Geoffrey Wainwright, Edward Yarnold SJ and Paul Bradshaw, eds. *The Study of Liturgy. Revised edition*. London/New York, SPCK/Oxford University Press, 1992, 3-31 (29 p)
- , Searle, Mark. "Ritual" in Jones, Cheslyn, Geoffrey Wainwright, Edward Yarnold SJ and Paul Bradshaw, eds. *The Study of Liturgy. Revised edition*. London/New York, SPCK/Oxford University Press, 1992, 51-58 (8 p)

Electronic article:

- Senn, Frank. "Four Liturgical Movements." *Liturgy* 19, no 4 (2004): 69-80.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/04580630490490549> (11 p)

Total: 693 pages

Funksjonshemming og kirken (nettstøttet emne)

Disability and the church (online support)

Innhold

Emnet gir en innføring i grunnleggende teologiske refleksjoner om funksjonshemming. Fokus er også på praktisk-teologiske og diakonale problemstillinger knyttet til inkludering av mennesker med nedsatt funksjonsevne i kirken. Studentene får en innføring i den historiske utviklingen av teologisk tenkning rundt funksjonshemming, fra Bibelens tekster, via diakonihistorien til framveksten av en funksjonshemmingsteologi i vår egen samtid, som vektlegger inkludering som diakonal tenkning og praksis.

I emnet inngår en samling, på campus eller i forbindelse med Hel-konferansen.

Hovedtemaer:

- Funksjonshemming i Bibelen
- Funksjonshemming i kirken
- Inkluderende diakonal praksis

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har fordypet kunnskap om funksjonshemmingsstudier som et tverrfaglig felt
- har inngående kunnskap om problemstillinger knyttet til funksjonshemming innenfor teologi og diakoni
- har avansert kunnskap om Den norske kirkes arbeid for inkluderende menighetsfellesskap

Ferdigheter:

Studenten

- kan analysere og identifisere status for inkluderende praksis i en kirkelig kontekst
- kan legge til rette for inkluderende trosutøvelse, gudstjenestefeiring, trosopplæring og andre aktiviteter
- kan anvende og innlemme diakoniplanen i menighetens arbeid
- kan utvikle metoder til bruk for ansatte og frivillige for å inkludere barn og unge med nedsatt funksjonsevne i trosopplæringen

Emnekode: MPT-308

Antall studiepoeng: 10

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Valgemne

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Stavanger

Undervisningstermin: Høst/vår

Obligatorisk undervisning: Nei

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: 0 timer/uker

Undervisningsomfang:

14 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

16 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

240 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

270 timer

Progresjonskrav: Ingen

Generell kompetanse:

Studenten

- kan med utgangspunkt i bibelske, kirke- og diakonihistoriske perspektiv analysere problemstillinger i forhold til variasjoner i funksjonsevne
- kan reflektere kritisk rundt kirkelige praksiser og hvordan de inkluderer eller ekskluderer mennesker med nedsatt funksjonsevne
- kan analysere relevante etiske problemstillinger knyttet til inkludering av mennesker med kognitive funksjonshemminger
- kan anvende lover og rettigheter om frihet til trosutøvelse og universell utforming/tilgjengelighet

Arbeids- og undervisningsformer

- Nettundervisning
- Undervisning og gruppearbeid på samlingen på campus eller i forbindelse med HEL-konferansen
- Logg
- Faglig forum

Obligatoriske aktiviteter

- Delta på tre aktiviteter i en menighet/organisasjon som vektlegger inkludering eller tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Refleksjonsnotat
- Oppgave (2000 ord +/- 10%)

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Hjemmeeksamen 2500 ord (+/- 10%)	En uke	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Studenten er selv ansvarlig for å kontakte en menighet/organisasjon for å få delta på tre aktiviteter som vektlegger inkludering eller tilrettelegging for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Etter hver aktivitet skal studenten skrive en kort logg på læringsplattformen og svare på følgende spørsmål:

- Hvor fant samlingen sted?
- Beskriv kort hva som skjedde?
- Reflekter over hva du lærte

I refleksjonsnotatet skal studenten reflektere over temaene inkludering og/eller tilgjengelighet med utgangspunkt i aktivitetene de har deltatt på og pensum.

Oppgave (2000 ord +/-10%) leveres på læringsplattformen innen oppsatt frist.
Det forventes en betydelig grad av selvstudium i emnet.

Pensum

Eiesland, Nancy L. *The Disabled God. Toward a Liberatory Theology of Disability*. 1994.
Nashville: Abingdon Press, 9-119 (110 s.)

Lid, Inger Marie og Anna Rebecca Solevåg (red). 2020. *Religiøst medborgerskap. Funksjonshemming, likeverd og menneskesyn*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (286 s.)

Solevåg, Anna Rebecca. 2018. *Negotiating the Disabled Body: Representations of Disability in Early Christian Texts*. Atlanta: SBL Press, 1-52 (52 s.)

Tøssebro, Jan. 2010. *Hva er funksjonshemming?* Oslo: Universitetsforlaget, 7-81, 108-132. (98 s.)

Kompendium:

Angell, Olav Helge. 2014. "Diakonia, hospitality and welfare" i *Diakonia as Christian Social Practice. An Introduction*. Regnum Books, 155-167 (12 s.)

Korslien, Kari Karlsrud. 2009. «Anerkjennelsens plass i diakonien» i *Diakoni - en kritisk lesebok*. Tapir Akademisk Forlag, 87-102 (15 s.)

Lid, Inger Marie (red.). *Diakoni og velferdsstat: Utvikling av en diakonal praksis i samspill med myndigheter, sivilsamfunn og borgere*. 2018. 37-60, 250-271 (44 s.)

Lid, Inger Marie. 2020. *Universell utforming og samfunnsdeltakelse* (1. utgave). Oslo: Cappelen Damm akademisk, 81-31, 44-54 og 151-159 (31 s.)

Nordstokke, Kjell. 2011. "Diakonia - theory and praxis". I *Liberating diakonia*. Tapir Akademisk Forlag, 41-47 (7 s.)

Nettressurser:

Kirkerådet. *Plan for diakoni for Den norske kirke*. 2008 (17 sider)
(<https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/plandokumenter/plan-for-diakoni/>)

Kirkerådet. *Kirke og helse* (56 sider)
https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/samfunnsansvar/diakoni/helse_kirke_hefte_2015.pdf

Kirkenes verdensråd. *The Gift of Being* (17 sider)
<https://www.oikoumene.org/en/resources/documents/commissions/faith-and-order/ix-other-study-processes/a-church-of-all-and-for-all-an-interim-statement>
Finnes også på norsk som *Tilværelsens gave*, utgitt av Norges kristne råd

Forente nasjoner. *Convention on the Rights of Persons with Disabilities*. (5 sider)
<http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convoptprot-e.pdf>

Til sammen ca 735 sider

Grunnlagstenkning i kristen sjelesorg

Fundamentals in pastoral care

Innhold

Emnet presenterer og drøfter teologiske grunnlagsforståelser i sjelesorg, og viser hvordan teologi for sjelesorg kan utformes på ulike måter. Dette konkretiseres i en presentasjon av noen teorier og tradisjoner innenfor sjelesorgfeltet. Sjelesorgens egenart som teologisk og kirkelig praksis i dialog med andre disipliner vil bli vektlagt.

Hovedtemaer:

- Teologiske grunnlagsforståelser i sjelesorgfaget
- Sjelesørgeriske tradisjoner
- Sjelesorgfaget som praktisk teologi og tverrfaglig studium
- Casemetodikk i veiledningsgruppe

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om sjelesorgens egenart
- har avansert innsikt i ulike sjelesørgeriske tilnærminger og tradisjoner,
- kan reflektere over sjelesorgens egenart i møte med annen samtalehjelp

Ferdigheter:

Studenten

- kan lytte til og samtale med mennesker i ulike livssituasjoner
- kan kritisk vurdere egen sjelesorgpraksis i lys av modeller over sjelesørgeriske tradisjoner og tilnærminger

Generell kompetanse:

Studenten

- kan analysere praktiske sjelesørgeriske eksempler ved hjelp av teori fra teologi, psykologi og andre disipliner
- kan kommunisere faglige problemstillinger med utgangspunkt i emnets pensumlitteratur

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Lærerstyrt ferdighetstrening med case-presentasjon i veiledningsgrupper

Emnekode: SNSJE 8010

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: x timer/uker

**Undervisningsomfang:
6 timer**

**Omfang annet lærerstyrt
arbeid:
9 timer**

**Omfang studentstyrt arbeid:
120 timer**

**Totalt antall
studentarbeidstimer:
135 timer**

Progresjonskrav: Ingen

- Lærerstyrte livs - og troshistoriegrupper
- Studentstyrte litteraturgrupper
- Individuelt litteraturstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Minimum 80 prosents tilstedeværelse i undervisning og grupper
- Levere arbeidskrav som er en skriftlig case-presentasjon med faglig refleksjon på 1-2 sider og som drøftes i veiledningsgruppen
- Presentere tre problemstillinger knyttet til en selvvalgt bok i pensum som diskuteres i litteraturgruppen

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Hjemmeeksamen	1 semester	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Eksamen er en bokrapport med refleksjon over bokens tema knyttet til annen litteratur i emnet. Omfang er 1000 ord +/- 10%. Bokrapporten skrives på bakgrunn av gruppesamtale over bokpresentasjon i litteraturgruppen (se obligatoriske aktiviteter)

Opptakskrav

Fullført bachelorutdanning

Innpasning

Emnet kan innpasses i Mastergrad i Diakoni og Mastergrad i Praktisk teologi

Pensum

Se leganto

Kontekst og relasjon i sjelesørgerisk praksis

Contextual and relational themes in pastoral care

Innhold

Emnet legger vekt på å (1) bevisstgjøre den aktuelle sosiale og kulturelle kontekst som gir rammer og forutsetninger for det sjelesørgeriske arbeidet; (2) å gi innblikk i religiøsitetens psykologiske utvikling; (3) å reflektere over de dynamiske interaksjonene som skjer i samspillet mellom konfident og sjelesørger, med mål om å styrke kompetanse på relasjonsdynamikk.

Hovedtemaer:

- Sjelesorgens kulturelle og sosiale kontekst i Norden
- Trosutvikling i psykologisk perspektiv
- Den sjelesørgeriske relasjon
- Religiøs sekterisme og sjelesorg
- Kristen sjelesorg og religiøs pluralisme

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om kontekstens betydning for sjelesørgerisk arbeid
- har inngående innsikt i psykologiske teorier om religiøs utvikling
- har spesialisert kunnskap om sjelesorg i møte med mennesker med ulike livssyn og erfaring fra religiøse sekter

Ferdigheter:

Studenten

- kan lytte til og samtale med mennesker med ulikt livssyn
- kan gjenkjenne og forholde seg kritisk til ulike relasjonelle dynamikker i sjelesørgerisk praksis

Generell kompetanse:

Studenten

- har god evne til faglig refleksjon over egne reaksjoner i møte med konfidenter
- kan gjenkjenne og analysere etiske problemstillinger og har holdninger og praksis som ivaretar etiske anliggender i møte med konfidenter

Emnekode: SNSJE 8020

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: x timer/uker

Undervisningsomfang:

6 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

9 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

120 timer

Totalt antall

studentarbeidstimer:

135 timer

Progresjonskrav:

Godkjent emne SNSJE 8010

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Lærerstyrt ferdighetstrening med case-presentasjon i veiledningsgrupper
- Lærerstyrte livs - og troshistoriegrupper
- Studentstyrte litteraturgrupper
- Individuelt litteraturstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Minimum 80 prosents tilstedeværelse i undervisning og grupper
- Lovere arbeidskrav som er en skriftlig case-presentasjon med faglig refleksjon på 1-2 sider som drøftes i veiledningsgruppen
- Presentere tre problemstillinger knyttet til en bok i pensum som deles på læringsplattformen Canvas i forkant av samlingen og diskuteres i litteraturgruppen

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Hjemmeeksamen	1 semester	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Eksamen er en bokrapport med refleksjon over bokens tema relatert til egen sjelesørgerisk praksis. Omfang er 1000 ord +/- 10%. Bokrapporten skrives på bakgrunn av gruppesamtale over bokpresentasjon i litteraturgruppen (se obligatoriske aktiviteter)

Opptakskrav

Fullført bachelorutdanning

Innpassing

Emnet kan innpasses i Mastergrad i Diakoni og Mastergrad i Praktisk teologi

Pensum

Se leganto

Eksistensielle tema i sjelesørgerisk teori og praksis

Existential themes in theory and practice of pastoral care

Innhold

Emnet vil det fokusere på noen utvalgte eksistensielle tema med relevans for sjelesørgerisk praksis, samt en tverrfaglig refleksjon over disse. Emnet vil videre vil gi innsikt i trinitarisk gudstro slik dette tar form i aktuell teologisk refleksjon og med tanke på sjelesørgerisk praksis.

Hovedtemaer:

- Skyld, skam og selvbilde i sjelesorgen
- Eksistensielle tema i sorg
- Trinitarisk gudstro og teologisk refleksjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om gudsbilde og trinitarisk gudstro
- har innsikt i fenomenene skyld, skam og selvbilde
- har avansert kunnskap om eksistensielle tema i sorg

Ferdigheter:

Studenten

- har evne til å oppfatte og møte menneskers eksistensielle spørsmål i samtale
- kan formidle egne gudsbilder i gruppe

Generell kompetanse:

Studenten

- kan strukturere sjelesorgfaglige resonnementer ved kritisk bruk av kilder i skriftlig arbeide.
- kan analysere eksistensielle problemstillinger i lys av sjelesorg som tverrfaglig disiplin

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Lærerstyrt ferdighetstrening med case-presentasjon i veiledningsgrupper

Emnekode: SNSJE 8030

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: Ikke aktuelt

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: x timer/uker

Undervisningsomfang: 6 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid: 9 timer

Omfang studentstyrt arbeid: 120 timer

Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer

Progresjonskrav:

Godkjent emne SNESJE 8010 og SNESJE 8020

- Lærerstyrte livs - og troshistoriegrupper
- Studentstyrte litteraturgrupper
- Studentstyrte temagrupper
- Individuelt litteraturstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Minimum 80 prosents tilstedeværelse i undervisning og grupper
- Levere arbeidskrav som er skriftlig case-presentasjon med faglig refleksjon på 1-2 sider som drøftes i veiledningsgruppen

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Gruppeeksamen	1 semester	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Eksamen er en skriftlig prosjektskisse på 1000 ord +/- 10% basert på gruppearbeid i temagruppen

Opptakskrav

Fullført bachelorutdanning

Innpasning

Emnet kan innpasses i Mastergrad i Diakoni og Mastergrad i Praktisk teologi

Pensum

Se leganto

Sjelesorg og erfaring

Experience in pastoral care

Innhold

Emnet vil legge til rette for å utforske og utdype innholdet i egen gudstro og spiritualitet, samt å reflektere over hvordan personlig erfaring og spiritualitet kommer til uttrykk og får relevans i møte med konfidenter i sjelesørgerisk praksis. Det vil også arbeides med valgfritt tema i temagrupper

Hovedtemaer:

- Erfaringens uttrykk i sjelesørgerisk praksis
- Spiritualitet og gudstro
- Valgfritt tema

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om selvvalgt tema innenfor utdanningens temaområder
- har spesialisert kjennskap til hvordan spiritualitet og personlige erfaring kan innvirke på sjelesørgerisk praksis

Ferdigheter:

Studenten

- kan lytte til og samtale med mennesker om deres spiritualitet
- kan gjenkjenne hvordan egen livserfaring kommer til uttrykk i sjelesørgerisk praksis

Generell kompetanse:

Studenten

- kan analysere praktiske sjelesørgeriske eksempler ved hjelp av kritisk reflektert teori fra teologi, psykologi og andre disipliner
- kan formidle emnets problemstillinger i andre kontekster enn i samtale med konfidenter

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- Lærerstyrt ferdighetstrening med case-presentasjon i veiledningsgrupper
- Lærerstyrte livs - og troshistoriegrupper
- Studentstyrte litteraturgrupper
- Studentstyrte selvvalgte temagrupper

Emnekode: SNSJE 8040
Antall studiepoeng: 5
Tilbys som enkeltemne: Nei
Emnestatus: Obligatorisk
Studienivå: Høyere grad
Plassering i studieløpet
Heltid: Ikke aktuelt
Deltid: Ikke aktuelt
Undervisningsspråk: Norsk
Undervisningssted: Oslo
Undervisningstermin: Vår
Obligatorisk undervisning: Ja
Praksisstudier: Nei
Praksisomfang: x timer/uker
Undervisningsomfang: 6 timer
Omfang annet lærerstyrt arbeid: 9 timer
Omfang studentstyrt arbeid: 120 timer
Totalt antall studentarbeidstimer: 135 timer
Progresjonskrav:
Godkjent emne SNSJE 8010, SNSJE 8020 og SNSJE 8030

- Individuelt litteraturstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Minimum 80 prosents tilstedeværelse i undervisning og grupper
- Leverer arbeidskrav som er en skriftlig case-presentasjon med faglig refleksjon på 1-2 sider som drøftes i veiledningsgruppen

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Muntlig eksamen i gruppe	60 minutter	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Eksamen er en muntlig presentasjon i gruppe basert på arbeid i temagruppen i og mellom samlingene, samt på skisse utformet i emnet SNSJE 8030 .

Opptakskrav

Fullført bachelorutdanning

Innpasning

Emnet kan innpasses i Mastergrad i Diakoni og Mastergrad i Praktisk teologi

Pensum

Se leganto

Ledelse, roller og samspill i menighetene

Innhold

Emnet tematiserer utvikling av ledelse, roller og samspill i menigheter i Den norske kirke. Det har en særlig innretning overfor hvordan ulike lederroller kan samhandle i møte med lokalkirkens utfordringer. Et viktig anliggende er å ivareta og styrke kompetanse og engasjement i arbeidet med menighetens kjerneoppgaver.

Utdanningsinstitusjonene MF vitenskapelig høyskole, Teologisk fakultet (Universitetet i Oslo) og VID vitenskapelige høgskole tilbyr dette tverrfaglige emne om ledelse i menighetene. Emnet gir prester, daglige ledere/kirkeverger som er daglig leder for menighetsrådets virksomhet, diakoner, kateketer, kantorer og andre kirkelige medarbeidere økt kompetanse til å utføre grunnleggende ledelsesoppgaver lokalt. Kunnskap, profesjonsbakgrunn og erfaring den enkelte bringer med, vil sammen med teoriperspektiver og refleksjon være viktige læringsressurser i utdanningen.

Undervisningen vil i hovedsak være felles for bachelor og masterstudenter, mens arbeidskrav, vurderingsordning og pensum er differensiert etter nivå.

Hovedtemaer:

- Ledelses- og organisasjonsforståelse
- Samspill og handlingsrom mellom ulike lederroller i menigheten
- Kirkelig ledelse og kirkedemokrati
- Strategi- og utviklingsarbeid i kirken
- Makt, autoritet og kjønn
- Ledelse av profesjonsutøvere
- Arbeidsmiljø og konflikthåndtering
- Endringsledelse og frivillighetsledelse
- Juridiske, økonomiske og administrative perspektiver

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har avansert kunnskap i ledelses- og organisasjonsfag
- har god kunnskap om begrepene styring og ledelse og hvordan disse henger sammen med juridiske, økonomiske og administrative rammer
- har omfattende kunnskap om kirkelig organisering og ulike kirkelige lederroller
- har inngående kunnskap om samspill og prosesser i lys av ulike ledelsesteorier og om å forebygge og håndtere konflikter.

Emnekode: MAVERD-548

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus:

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Deltid: Ikke fastsatt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning:
Nei

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:
45 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
360 timer

**Totalt antall
studentarbeidstimer:**
405 timer

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan analysere ledelsesfaglige teorier og metoder med særlig henblik på utfordringene som stilles til kontekstsensitiv ledelse i menighet
- evner å reflektere om ledelsesfaglige utfordringer i en kirkelig kontekst utfra teorier om makt, kjønn og autoritet
- kan etablere legitimitetsgrunnlag og handlingsrom for egen lederrolle i samspill med andre lederroller i menigheten
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder
- har styrket evne til samhandling i utviklingen av lokalt menighetsarbeid, kan bidra til å bygge velfungerende staber og ett godt arbeidsmiljø

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve egen lederrolle med trygghet og selvinnsikt
- kan analysere og forholde seg kritisk til organisering og ledelse i egen lokalkirkelige kontekst og i tverrfaglige team
- har utviklet forståelse for egen lederrolle overfor frivillige og profesjonelle medarbeidere
- Kan reflektere rundt og definere eget handlingsrom som leder og respektere andres
- kan kommunisere om problemstillinger knyttet til kirkeledelse

Arbeids- og undervisningsformer

- forelesninger
- samtaler og diskusjon
- nettleksjoner
- gruppearbeid
- refleksjonsoppgave (arbeidskrav)

Obligatoriske aktiviteter

- Minst 80 % fremmøte
- Arbeidskrav med fokus på egen rolle som leder

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
hjemmeeksamen	3 dager	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om eksamensvurdering

Faglig essay på 2500 ord (+/- 10 %) skrevet over et oppgitt tema

Opptakskrav

Bachelorgrad eller motsvarende

Pensum

Se leganto

Menighetsutvikling

Congregational development

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: MPT-306	Undervisningsspråk: Norsk	Praksisstudier: Nei
Antall studiepoeng: 10	Undervisningssted: Stavanger	Praksisomfang: Nei
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Høst/vår	Studentarbeidsomfang
Emnestatus: Valgemne	Obligatorisk undervisning: Ja	Undervisningsomfang: 24 timer
Studienivå: Høyere grad		Omfang studentstyrt arbeid: 246 timer
Plassering i studieløpet		Totalt antall studentarbeidstimer: 270 timer
Heltid: Ikke fastsatt		
Deltid: Ikke fastsatt		
Forkunnskapskrav: Cand.theol. grad, master- eller bachelorgrad som kvalifiserer til kirkelig tjeneste og minimum to års fulltidstjeneste i kirken eller i tilsvarende sammenheng etter endt bachelorutdanning. Emnet inngår i <i>Master i praktisk teologi</i> , men det kan også tas som et enkeltemne.		

Innhold

Emnet gir god innsikt i menighetsutvikling som faglig tema og kirkelig praksis. Litteraturen presenterer ulike modeller og verktøy for dette, men vekten legges på modellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten*. Misjonale kirke-tenkningen og viktige utviklingstrekk i kirke og samfunn i vest-Europa danner basis for emnet. Hvordan deltakerne selv kan være en del av menighetsutviklende prosesser blir vektlagt.

Hovedtemaer:

- Menighetsutvikling
- Kontekstforståelse
- Modellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten*

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om utviklingstrekk i kirke og samfunn som bakgrunn for et målrettet arbeid med menighetsutvikling
- har avansert kunnskap om ulike modeller og metodiske verktøy for menighetsutvikling
- har spesialisert innsikt i modellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten*

Ferdigheter:

Studenten

- kan analysere og forholde seg kritisk til hvordan modellen i *Fokus – vekst i lokalmenigheten* kan brukes i praksis
- kan gjøre seg bruk av modellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten* eller andre modeller for menighetsutvikling i egen menighet
- kan reflektere selvstendig over egen rolle i menighetsutvikling

Generell kompetanse:

Studenten

- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter i menighetsutvikling i nye og komplekse kontekster
- kan bidra til nytenking og innovasjon innenfor menighetsutvikling
- kan gjennomføre menighetsutviklingsprosesser med høy grad av etisk refleksjon

Arbeids- og undervisningsformer

- Kurs i menighetsutvikling
- Forelesning
- Veiledning
- Selvstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Delta på kursmodellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten* eller tilsvarende, (minimum 80 % deltagelse). Dersom kursmodellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten* ikke tilbys, skal studenten anvende verktøy fra modellen *Fokus – vekst i lokalmenigheten*, eller tilsvarende modeller, i en menighet (minimum 15 timer) og skrive et refleksjonsnotat på 500 ord (+/- 10 %)
- Skrive en faglig oppgave med utgangspunkt i emnets kunnskapsmål og relatere drøftingen til pensum, 1500 ord (+/- 10 %)

Obligatoriske aktiviteter må være godkjent for at studenten kan gå opp til eksamen.

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Hjemmeeksamen 3500 ord (+/- 10 %)	Ett semester	Bestått/ikke bestått	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Studenten velger selv oppgaveformulering og problemstilling for eksamen som, gjenspeiler emnets læringsutbyttebeskrivelser, og presenterer dette innen fastsatt frist for godkjenning hos emneansvarlig.

Annet

Pensum

Av det totale pensum på ca 750 sider er ca 600 sider obligatorisk pensum. Ca 150 sider er valgpensum i forbindelse med skriving av essay.

Bøker:

Birkedal, Erling, Harald Hegstad, and Turid Skorpe Lannem (red.). *Menighetsutvikling i folkekirken: erfaringer og muligheter*. Oslo: IKO-forlaget, 2012 (177 sider)

Fokus – vekst i lokalmenigheten. *Manual for kurset*, upublisert (65 sider)

Potter, Phil. *The Challenge of Change. A guide to shaping change and changing the shape of the church*, Abingdon: The Bible Reading Fellowship, 2009 (160 sider)

Repstad, Pål. *Religiøse trender i Norge*. Oslo: Universitetsforlaget, 2020 (142 s.)

Kompendium:

Austnaberg, Hans. "Fokus - Muligheter i lokalmenigheten." I *Tidsskrift for Praktisk Teologi* 34, no. 2, 2017: 39-49 (11 s.)

Austnaberg, H., & Birkedal, E. «Trusoppplæringa sitt potensial i utvikling av menigheten.» *Prismet*, 68(3), 2017, 169-188 (20 s.)

Birkedal, Erling. «En mangfoldig kirke. En studie og drøfting av kirkemedlemmers ønsker og forventninger til sin lokale menighet.» *Tidsskrift for Praktisk Teologi*, 32(2), 2015, 4-17 (14 s.)

Birkedal, E., & Sirris, S. 'Så lenge vi er med i utviklingsprosjekt skjer det noe!' Ti års erfaring med systematisk menighetsutvikling i Den norske kirke i en kontekst av ekklesiologisk og organisatorisk endring. *Dansk Tidsskrift for Teologi og Kirke*, 45(3), 2018, 213-237 (25 s.) doi:hdl.handle.net/11250/2578088

Til sammen 614 sider

Worldviews, values and relations in professional practice

Facts about the Course	Tuition	Professional Training
Course Code: MATRS5020	Language of Instruction: English	Professional Training: No
Number of ECTS: 5	Campus: Stavanger	Student Workload
Available as Single Course: Yes	Semester: Autumn	
Type of Course: Compulsory Course	Compulsory Attendance: No	Scope of Tuition: 15 hours
Cycle: Second Cycle (Master)		Scope of Self-Study Activities: 120 hours
Year of Study		Total Workload: 135 hours
Full Time: First year		
Part Time: Not set		
Prerequisites: Completed first cycle (Bachelor) of theology		

Course Content

The course is VID's profile course for all master programs. The course focuses on professional practice with an emphasis on a value-conscious attitude, and an understanding of VID's diaconal values.

The course focuses on challenges related to power relations and to the worldview and value related to pluralism of professional practice. The course focuses on developing an understanding of the significance of one's own worldview and value preferences in relation to persons with a multitude of values and worldviews.

Main Subjects:

- Values in professional practice
- The multicultural society
- The tension between cultural diversity, secularization and individualization as a context for professional practice
- Critical reflection on one's own preconceptions and values
- Power perspectives in professional practice
- Diaconal and faith based traditions in professional practice

Learning Outcome

Completing the course will give the candidates the following learning outcome, sectioned into knowledge, skills and general competence:

Knowledge:

The Candidate

- has knowledge of critical discourses concerning power relations and values in relation to professional practice

- has knowledge of the traditions and roles of faith-based and diaconal actors in society, health and welfare
- has in depth knowledge of the significance of the recipients worldviews and values for professional practice

Skills:

The Candidate

- can analyze professional issues within the context of the contemporary plurality of worldviews and cultural preferences
- can thematize and analyze the meaning of worldviews and value preferences for professional practice
- can identify and critically relate to power relationships in professional contexts

General Competence:

The Candidate

- can take part in interdisciplinary value discussions

Work and Teaching Methods

- Online lessons
- Seminars/lectures
- Student-oriented methods that promote interdisciplinary reflection and discussion

Assessment

Form of Assessment	Length	Grade	Weight
Home exam	One term	Passed/Fail	100/100

Additional Information about Assessment:

The home exam consists of an essay of 2000 words (+/- 10 %).

At the beginning of the course (at the end of the first gathering or equivalent) the assignment text is presented.

The assignment is an essay that students will work with during the course and which will be submitted approximately 1 week after the last teaching or student activity. The assignment will emphasize knowledge and analysis or discussion of key topics in the subject and their relevance to the student's specific subject and profession.

Reading List

Books:

Dietrich, S. et al. (2016). *Diakonia in a gender perspective*. Oxford: Regnum Books International. (266 p)

Compendium:

Dahl, Øyvind. (2006). "Communication in a Globalized World". In *Aspects of Intercultural Dialogue*, ed. Nancy Aalto and Ewald Reuter, Köln: Saxa Verlag, 95-107., (12 p)

Dietrich, S. (2014). Reflections on core aspects of diaconal theory. I: Dietrich, S. (red.) *Diakonia as Christian social practice: an introduction*, Oxford: Regnum, s. 13-27 (24 p)

Drønen, Tomas Sundnes. (2009) "Intercultural Communication and Religious Change – The Dii, Norwegian Missionaries and Ferdinand de Saussure." *Studia Theologica* 63: 3-18. (15 p)

Salo-Lee, Liisa.(2006) «Intercultural Competence Research: Focuses and Challenges». In Dahl, Øyvind, Iben Jensen and Peter Nynäs (eds.). *Bridges of Understanding. Perspectives on Intercultural Communication*, Oslo: Oslo Academic Press, 129-140 (12 p)

Ebook:

Aadland, E. (2010). Values in professional practice: Towards a critical reflective methodology. *Journal of business ethics*, 97 (3), s. 461-472. (11 p)
<http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/98881/aadland.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Dinham, A. (2017) "Religious Literacy in Public and Professional Settings". I: Crisp, B. (ed.), *Routledge International Handbook of Religion, Spirituality and Social Work*, Melbourne: Routledge, s. 257-264 (7 p)
http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.vid.no/ehost/ebookviewer/ebook/bmxlYmtfXzE1MDE0MDNfX0FO0?sid=17983d9d-e582-45ee-bae4-ff59b3554935@pdc-v-sessmgr01&vid=0&format=EB&lpid=lp_1&rid=0

See part VI Social work and practice

Beaman, L. G. (2014). Deep equality as an alternative to accommodation and tolerance. *Nordic journal of religion and society*, 27(2), s. 89-111 (22 p)

https://www-idunn-no.ezproxy.vid.no/file/ci/66929605/Deep_Equality_as_an_Alternative_to_Accommodation_and_Tolera.pdf

In total: 369 p.

Masteroppgave i praktisk teologi

Master Thesis in Practical Theology

Fakta om emnet	Undervisning	Praksis
Emnekode: Antall studiepoeng: 30	Undervisningsspråk: Norsk Undervisningssted: Stavanger	Praksisstudier: Nei Praksisomfang:
Tilbys som enkeltemne: Ja	Undervisningstermin: Høst/vår	Studentarbeidsomfang
Emnestatus: Obligatorisk emne Studienivå: Høyere grad	Obligatorisk undervisning: Nei	Undervisningsomfang: 12 timer veiledning Omfang studentstyrt arbeid: 798 timer Totalt antall studentarbeidstimer: 810 timer
Plassering i studieløpet Heltid: Ikke fastsatt Deltid: Ikke fastsatt Progresjonskrav: Emnet Prest og teolog i praksis (5 + 5 stp) må være bestått før masteroppgaven kan skrives. Studenter med bachelorgrad må ha bestått emnet Theory of Science, Research Methods and Research Ethics (15 studiepoeng).		

Innhold

Masteroppgaven skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid med relevans for praktisk prestatjeneste eller annen tjeneste i kirken. Oppgaven skal vise at studenten er i stand til å arbeide med et avgrenset emne innen praktisk teologi på en vitenskapelig måte. Arbeidet skal styrke studentens faglige grunnlag for egen yrkesutøvelse.

Masteroppgaven kan skrives som et større arbeid eller være artikkelbasert:

- Et større skriftlig arbeid, litteraturbasert eller empirisk forskning. Omfang 24000 ord +/- 10 %.
- En artikkelbasert oppgave består av en vitenskapelig artikkel og en supplerende tekst. Artikkelen skal oppfylle kravene og være klargjort for innsending til et navngitt fagfelleurdert tidsskrift. Den supplerende teksten skal være på 7500 ord +/- 10 % og utdype de substansielle, teoretiske eller metodiske overveielser som ligger til grunn for oppgaven.

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har inngående kunnskap om vitenskapelig teori og metode
- har spesialisert kunnskap i oppgavens tematikk
- har avansert kunnskap om problemstillinger i feltet for oppgaven og hvordan disse relaterer til andre praktisk-teologiske felt

Ferdigheter:

Studenten

- kan analysere, drøfte og bruke relevante metoder i arbeidet med oppgaven
- har evne til å uttrykke teoretisk og empirisk kunnskap i form av akademisk skriving
- kan forholde seg kritisk til informasjonskilder og gjennomføre oppgaven med høy grad av etisk bevissthet

Generell kompetanse:

Studenten

- har evne til å formidle praktisk-teologisk fagkompetanse innen oppgavens tema
- kan overføre erfaringer fra arbeidet med masteroppgaven til andre relevante praktisk-teologiske områder

Arbeids- og undervisningsformer

- Veiledning
- Metode-/framleggseminar. Disse holdes i samarbeid med andre studieprogram ved VID.

Obligatoriske aktiviteter

- Prosjektbeskrivelse som inneholder foreløpig oppgavetittel, forskningsproblem/problemstilling, relevant teori og metode og korte hovedtrekk i oppgaven, leveres innen frist fastsatt av veileder
- Veiledning

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk	Vekting
Masteroppgave 24000 ord (+/- 10 %)		A-F	100/100

Utfyllende informasjon om eksamen/vurdering:

Annet

Studenten leverer i forkant av oppstart med oppgaven en prosjektbeskrivelse til veileder oppnevnt av VID. Prosjektbeskrivelse skal inneholde foreløpig oppgavetittel, forskningsproblem/problemstilling, relevant teori og metode og korte hovedtrekk i oppgaven.

Se Retningslinjer for masteroppgaven for utdypende informasjon:

<https://www.vid.no/filer/retningslinjer-for-masteroppgaven/>

Pensum

Anbefalt litteratur:

Everett, E. L., og Inger Furseth. *Masteroppgaven: Hvordan begynne - og fullføre*. 2. utg. ed. Oslo: Universitetsforlaget, 2012. (187 s.)